

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” 5 Mart 2026 tarihli ve 33187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu değişiklik ÇED süreçlerinde oldukça önemli bazı düzenlemeler getirdi.

Aşağıda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında yapılan değişiklikler net ve maddeler halinde açıklanmıştır:

Ek-2 projeleri için verilen kararın adı değiştirilmiştir. Ek-2 kapsamında yer alan projeler için verilen kararlarda kullanılan “ÇED Gerekli Değildir” ibaresi kaldırılmış olup, söz konusu kararın yerine “ÇED Olumlu”, “ÇED Olumsuz” veya “ÇED Raporu Hazırlanmalıdır” ifadelerinin kullanılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

“ÇED Olumlu” kararı verilmiş projelerde, karara esas ÇED proje alanı sınırları içerisinde kalmak kaydıyla ve kapasite artışı olmaksızın ana ve/veya yardımcı ünitelerde alansal revizyon planlanması durumunda, proje revizyon başvuru bedelinin ödenmesi şartıyla başvuru yapılabileceği ve bu projeler hakkında Bakanlık tarafından Yönetmeliğin 24’üncü maddesi g bendi kapsamında karar verileceği hükmü eklenmiştir. Bu kapsamda söz konusu projeler için revizyon başvuru bedeli uygulaması getirilmiştir.

Denetim: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alındıktan sonra, inşaat, işletme ve işletme sonrası dönemine ilişkin, kararın verilmesine esas teşkil eden şartlar doğrultusunda yürütölüp yürütölmediğinin tespit edilmesine yönelik çalışmaların bütünü, Değişiklik ile "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" ve "inşaat öncesi" ibareleri artık yürürlükten kaldırılmıştır ve yönetmelikte yer almamaktadır. Proje ilerleme raporlarında, mevcut yönetmelikte hem 'inşaat öncesi' hem de 'inşaat dönemi' izleme yapılırken, değişiklikle artık sadece 'inşaat dönemi' izleme çalışması yapılacaktır.

ÇED başvuru dosyası, eksikliklerin tamamlanması amacıyla iade edilir. İade edilen dosyanın **30 takvim günü** içinde yeniden sunulmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır. Eksikliklerin giderilmesi için verilen 30 takvim günlük süre, Bakanlık tarafından yeterlik verilmiş kurum ve kuruluşların eksiklikleri tamamlamak üzere kullanabileceği toplam süreyi ifade eder. Eskiden bu süre **1 ay olarak belirtilirken, değişiklik ile süre 30 takvim günü** olarak netleştirilmiş ve belirsizlik ortadan kaldırılmıştır.

Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum ve kuruluşlar, süreci durdurulan projelerde eksiklikleri tamamlamak veya gerekli düzeltmeleri yapmakla yükümlüdür ve bu işlemleri **180 takvim günü** içerisinde yerine getirmek zorundadır. **Belirtilen süre içinde ÇED raporu sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.** Yönetmeliğin 12'inci maddesi 8'inci bendi kapsamında eksiklik tamamlama süresi **12 ay (+6 ay ek süre)** olarak öngörülürken, **değişiklik ile bu süre 180 takvim günü ile sınırlandırılmış ve böylece ÇED süreçlerinin daha kısa sürede sonuçlanması hedeflenmiştir.**

ÇED raporu içerisinde yapılan düzeltmenin Komisyonun ikinci toplantısında yeterli bulunmaması halinde süreç durdurma işlemi bir kez daha yapılabilir. İkinci süreç durdurma işleminden sonra eksiklikleri tamamlanmış ÇED raporunun **90 takvim günü** içerisinde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Sunulmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. Yönetmeliğin 12'inci maddesi, 10'uncu bendin a fıkrasında süreç içeriği değişmemiş olup, yalnızca raporun yeniden sunulma süresi eskiden 3 ay olarak belirtilirken, değişiklik ile 90 takvim günü olarak netleştirilmiştir.

(1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporu, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından komisyon toplantılarının sona erdirilmesinden sonraki **10 takvim günü içerisinde** Bakanlığa sunulur. Belirtilen süre içerisinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

(2) Sunulan raporda eksiklik tespit edilmesi durumunda rapor iade edilir. İade edilen rapordaki **eksikliklerin iade tarihinden itibaren 60 takvim günü** içerisinde tamamlanmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. Son şekli verilen ÇED raporunun tamamlanması için verilen 60 takvim günlük süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder. **10 takvim günü olan ÇED raporu sunma süresi korunmuş; ancak eksiklik tamamlama süresi 90 günden 60 güne düşürülerek ÇED süreci kısaltılmıştır.**

“ÇED Olumlu” kararı verilen projelerde, ilgili kurum/kuruluşların da kendi mevzuatı kapsamında izin işlemleri ile izleme ve denetim faaliyetlerini gerçekleştirme sorumluluğu bulunmakta olup komisyon üyesi kurum/kuruluş görüşlerindeki hususlara/taahhütlere aykırı işlem yapıldığının ilgili kurum/kuruluş tarafından Bakanlığa veya ilgili il müdürlüğüne bildirilmesi halinde 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre ayrıca işlem tesis edilir. 14 üncü maddenin 3 üncü bendinde karar verme süreci değişmemiştir; ancak ÇED Olumlu kararı sonrasında kurumların denetim ve izleme sorumlulukları açık ve net bir şekilde tanımlanmıştır.

Bakanlıkça; dosyada tespit edilen eksiklikler veya yer alması gereken bilgi/belgeler ile alınmış olan kurum/kuruluş görüşleri, yeterlik verilmiş kurum/kuruluşa yazılı olarak iletilir. Bakanlıkça iletilen görüşler doğrultusunda yeterlik sahibi kurum/kuruluş tarafından hazırlanan proje tanıtım dosyası 180 takvim günü içinde Bakanlığa sunulur. Bu süre içerisinde proje tanıtım dosyası sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır. 16'ıncı maddenin 4'üncü bendine esas süreç değişmemiştir; yalnızca PTD'nin eksiklikler sonrası yeniden sunulma süresi eskiden 6 ay iken, değişiklik ile 180 takvim günü olarak netleştirilmiştir.

Eksiklik bildirimi Bakanlık tarafından en çok 3 kez yapılabilir. İade edilen proje tanıtım dosyası süresi içerisinde sunulmaz veya yapılan düzeltme yeterli görülmezse ÇED süreci sonlandırılır. Eksiklik bildirilen proje tanıtım dosyasının tamamlanması için verilen **180 takvim günlük** süre Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların kullanacağı toplam süreyi ifade eder. 16'ncı maddenin 5'inci bendinde **süreç aynı kalmış**; yalnızca eksiklik tamamlama süresi **eskiden 6 ay** iken, **değişiklik ile 180 takvim günü** olarak netleştirilmiştir. Ayrıca, bu sürenin danışman firmaların kullanabileceği toplam süre olduğu açıkça belirtilmiştir.

Proje sahibine ait ünvanın değişmesi durumunda; ünvan değişikliği ile ilgili bilgi ve belgelerin (Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve benzeri) onaylı sureti ile beraber yeni ünvan kapsamında yeniden düzenlenen taahhütname ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirkülerinin **90 takvim günü** içerisinde ilgili il müdürlüğüne sunulması yükümlülüğü bulunmakta olup, projeye ait tüm taahhüt ve yükümlülükler ünvan değişikliği tarihinden itibaren başka bir işleme gerek kalmaksızın üstlenilmiş sayılır. **Proje sahibi değişikliklerinde, mevcut yönetmelikte herhangi bir süre öngörülmezken, değişiklik ile devir tarihinden itibaren 90 gün içinde İl Müdürlüğüne başvuru yapılması şartı getirilmiştir.**

Yönetmelik değışikliği ile kıyı projelerinin Ek-1 ve Ek-2 listelerindeki düzenlemeler değıştirilmiştir.

EK-2 LİSTESİ -ÇEVRESEL ETKİLERİ ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRMEYE TABİ PROJELER

MADDE 28-Altyapı tesisleri;

a) Balıkçı barınakları, römorkör barınakları, feribot iskeleleri, kapak atma rampası ile yolcu taşıma vapuru, deniz otobüsü, gezi teknelerinin yanaştığı/bağlandığı yerler, yeni düzenleme ile yolcu taşımacılığına yönelik iskeleler artık ÇED kapsamına alınmıştır.

ğ) Tersaneler ile yat/tekne tadilat, imalat, çekek, bakım, onarım hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesislerdeki boyut artışı ve/veya yüzer havuz ilavesi, yeni düzenleme ile tersane kapasite artışı ve havuz ilavesi projeleri artık ÇED kapsamına alınmıştır.

h) 5 m üzeri ve 24 m altı yat/tekne tadilat, imalat, çekek, bakım, onarım hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesisler, eskiden denize cepheli ve karada olarak ayrı değerlendirilen projeler arasındaki ayırım kaldırılmış, değişiklikle artık kapsama yat/tekne uzunluğuna göre değerlendirilmesi netleştirilmiştir.

EK-2 LİSTESİ -ÇEVRESEL ETKİLERİ ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRMeye TABİ PROJELER

MADDE 28-Altyapı tesisleri;

ı) Yat/tekne yanaşma/bağlanma yerleri (iskele, rıhtım, dolfen, şamandıralar ve benzeri), yeni düzenleme ile yanaşma ve bağlanma yapıları detaylandırılmıştır.

i) 200.000 m³ altı dip tarama projeleri, mevcut yönetmelikte dip tarama projeleri yalnızca 50.000 m³ üstü için Ek-2 kapsamında değerlendirilirken, değişiklikle 200.000 m³ üstü projeler Ek-1, 200.000 m³ altı projeler ise Ek-2 kapsamında değerlendirilmektedir. Dip tarama projeleri için 200.000 m³ kapasite eşiği getirilmiştir.

EK-1 LİSTESİ - ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ UYGULANACAK PROJELER LİSTESİ

MADDE 10-Su yolları, limanlar ve tersaneler;

b) Ticari amaçlı liman, iskele, rıhtım, dolfenler (güneşlenme, sportif amaçlı iskeleler hariç), yeni değişiklik ile şamandıralar hariç kısmı Ek-2 listesine eklenmiştir.

ç) 24 metre ve üzeri yat/tekne tadilat, imalat, bakım, onarım ve/veya çekek hizmetlerinden birini veya birkaçını yapan tesisler, yeni değişiklik ile denize cepheli ifadesi kaldırılmış ve yat/tekne uzunluğuna göre değerlendirilmesi netleştirilmiştir.

d) 200.000 m³ ve üzeri dip tarama projeleri, dip tarama projeleri için 200.000 m³ kapasite eşiği getirilmiştir.

MADDE 46- Gemi söküm ve/veya gemi geri dönüşümü tesisleri, yat/tekne tesislerinin faaliyet kapsamı genişletilmiştir.